

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2014 > behovsbestemt bekæmpelse skadegørere > **Nyt om skadegørere i registreringsnettet i korn og frøgræs i uge 20**

Nyt om skadegørere i registreringsnettet i korn og frøgræs i uge 20

Det høje smittetryk af Septoria og det fugtige vejr nødvendiggør brug af højere doser og kortere intervaller mellem sprøjtningerne i hvede end normalt.

Hvede

Der er på nuværende tidspunkt et helt usædvanligt højt smittetryk af Septoria i hvedemarkerne.

Mest angreb ses i de længst udviklede marker, som er i vækststadium 37-39 (fanebladet synligt til fuldt udviklet). Især i sorterne KWS Dacanto og Hereford er der set tilfælde af kraftige angreb, hvor der i flere tilfælde er en stor dækning af Septoria på 4. øverste blad og begyndende angreb på spidsen af 3. øverste blad. Angreb sidder således højt oppe på planterne i disse marker.

De udbredte angreb og det nuværende fugtige vejr giver ideelle betingelser for yderligere smitte og spredning af angreb til de øverste blade, og det er derfor meget vigtigt at bekæmpe Septoria i alle ubeskyttede marker ved førstkomende lejlighed.

Det høje smittetryk og det fugtige vejr nødvendiggør brug af højere doser og kortere intervaller mellem sprøjtningerne. I mange tilfælde kan man i år komme op på 3-4 sprøjtninger.

Det anbefales ved sprøjtning mod Septoria på nuværende tidspunkt at justere dosis efter angrebsniveauet. Det anbefales at bruge 40-50 procent dosis af effektive midler, hvor højeste dosis bruges, hvis der forud er brugt en lav dosering (25 procent eller mindre). 40-50 procent dosis svarer til 0,4-0,5 l Rubric/Maredo, 0,6-0,75 l Bell, 0,6-0,75 l Viverda (tilsæt 0,6-0,75 l Ultimate S til Viverda) og med blandingerne 0,3-0,375 l Bell+0,15-0,2 l Proline eller 0,2-0,25 l Rubric/Maredo+0,15-0,2 l Proline.

I de længst udviklede marker med KWS Dacanto og Hereford med kraftige angreb og andre marker med kraftige angreb er det aktuelt at øge dosis yderligere.

Det høje smittetryk og fugtige vejr medfører også, at der kun kan forventes en virkningstid på maks. 14 dage af den tidligere sprøjtning.

Forsøg viser, at der med nedsatte doser kan opnås god effekt ca. 1/3 inde i inkubationsperioden (tiden fra smitte til symptomer ses), som er 3 uger for Septoria, dvs. der kan opnås god effekt ca. 1 uge efter smitte.

Doseringerne ved den eller de efterfølgende sprøjtninger vil afhænge af vejrforholdene i den kommende tid.

Gulrust har igen bredt sig i den forløbne uge. I registreringsnettet er der i denne uge fundet gulrust i 56 procent af markerne med JB Asano, 27 procent af markerne med Jensen, 21 procent af markerne med Tuareg, 12 procent af markerne med Elixer, 10 procent af markerne med KWS Cleveland og Nakskov, 6 procent af markerne med Hereford, 3 procent af markerne med KWS Dacanto, og angreb i en enkelt mark med Torp (1 procent angrebne planter).

Fra praksis er også i mange tilfælde meldt om angreb især i JB Asano og Jensen.

Der er ikke fundet brunrust.

Meldug er fundet i alle sorter og mest i Mariboss, hvor der er udløst meldugbekæmpelse i ca. 10 procent af markerne i den forløbne uge. Bekæmpelse anbefales i modtagelige sorter ved over 25 procent angrebne planter frem til skridning. Fra praksis meldes især om angreb på let jord.

Hvis der også optræder meldug kan der tilsættes Flexity eller Tern (Tern kan ikke længere købes, og midlet skal opbruges i vækstsæsonen 2014) eller der kan vælges Ceando.

For at udsætte resistensudvikling hos meldug mod Flexity/Ceando anbefales kun 1 behandling pr. vækstsæson. Folicur kan evt. også anvendes mod meldug, men har bedst effekt, når det anvendes ved svage angreb.

Der er kun på enkelte lokaliteter fundet hvedebladplet i de pløjede marker. Fra praksis er også meldt om enkelte tilfælde af angreb i pløjede marker.

Fra praksis er der derimod i flere marker med forfrugt hvede og reduceret jordbearbejdning rapporteret om mere udbredte angreb af hvedebladplet. Her vælges løsninger med Proline eller der tilsættes l Bumper/Tilt 250 EC til løsningerne, som er valgt mod Septoria og gulrust.

Det gennemsnitlige vækststadium er 34 (3 knæ udviklet), mens de længst udviklede marker er i st. 39 (fanebladet fuldt udviklet).

Vinterbyg

Skoldplet og dernæst meldug er fortsat de mest udbredte svampesygdomme. Skoldplet har bredt sig i ugens løb, og mest findes i California og Apropos, men også i de øvrige sorter er der marker med meget skoldplet. Inkubationstiden for skoldplet (tiden fra smitte til symptomer ses) er ved 18° C ca. 10 dage. Vær især opmærksom på angreb af skoldplet i marker med reduceret jordbearbejdning og forfrugt byg.

Tilfælde af meget meldug er fundet i alle sorter, og der er denne uge udløst bekæmpelse i ca. 10 procent af markerne. Meldug bekæmpes til og med gennemskridning ved over ca. 50 procent angrebne planter.

Bygrust og Ramularia er kun mindre udbredte. Angrebene af bygbladplet er også overvejende svage, men mest er fundet i Matros.

Efter skridning kan der også forventes angreb af Ramularia især i Matros, der er mest modtagelig. Angreb af Ramularia er ofte af mindre betydning for udbyttet end det ser ud til, men der ønskes også noget effekt på Ramularia.

Ved bekæmpelsesbehov omkring skridning kan der afhængig af smittetryk vælges 30-50 procent dosis af midler med god effekt mod de dominerende sygdomme. Ved meget skoldplet vælges højeste dosis.

Der kan f.eks. anvendes 0,3-0,5 Prosaro eller 0,25-0,4 l Proline. Ved brug af 40-50 procent dosis kan dosis af Prosaro hhv. Proline evt. nedsættes og 0,1-0,15 l Comet/Approach kan tilsættes. Dvs. f.eks. kan der anvendes 0,3 l Prosaro + 0,1 Comet/Approach eller 0,35 Prosaro + 0,15 l Comet/Approach. Andelen af strobilurin skal ikke være for høj, hvis der ønskes effekt på Ramularia.

Det gennemsnitlige vækststadium er st. 47 (første stak synlige), mens de længst udviklede marker er i st. 59 (gennemskredet).

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'

Triticale

Gulrust breder sig fortsat. Der er mest i Gringo, hvor der er udløst bekæmpelse i 95 procent af de ubehandlede marker i denne uge. I Ragtac hhv. Empero er udløst bekæmpelse i knap 85 hhv. 70 procent af markerne.

I Ragtac er også en del meldug, og der er udløst bekæmpelse i ca. 10 procent af markerne med denne sort i denne uge. Meldug anbefales bekæmpet ved over 25-50 procent angrebne planter på nuværende tidspunkt og bekæmpes frem til fuld blomstring.

Septoria (hvedebrunplet) har bredt sig. I triticale optræder hvedebrunplet, hvor inkubationstiden (tiden fra smitte til symptomer ses) er 8-16 dage, længst i køligt vejr.

Gulrust bekæmpes med f.eks. 0,3 l Folicur eller 0,375 l/ha Orius eller 0,3 l Rubric/Maredo. Folicur/Orius må maks. anvendes to gange pr. vækstsæson. Virkningstiden ved højt smittetryk er ca. 2 uger. Hvis der også optræder meldug, kan der tilsættes Flexity eller Tern (Tern kan ikke længere købes og midlet skal opbruges i vækstsæsonen 2014) eller der kan vælges Ceando, som også har god effekt på gulrust.

Hvor gulrust er bekæmpet flere gange med Folicur/Orius eller Rubric/Maredo opnås der også effekt mod Septoria. Folicur/Orius har bedre effekt mod hvedebrunplet end mod hvedegråplet, som optræder i hvede.

Det gennemsnitlige vækststadiet er st. 37 (fanebladet synligt), mens de længst udviklede marker er i st. 49 (tæt på begyndende skridning).

Rug

Skoldplet er fortsat mest udbredt, og det fugtige vejr har øget angrebene. Skoldplet bekæmpes indtil omkring gennemskridning, hvis angreb breder sig opad planterne.

Der er meldt om begyndende angreb af brunrust i flere marker, så udviklingen skal følges. Brunrust bekæmpes ved over 10 procent angrebne planter.

Til bekæmpelse af brunrust anbefales f.eks. 0,35 l Folicur, 0,45 l Orius, 0,35 l Rubric/Maredo. Hvis skoldplet samtidig er et problem, foretrækkes Rubric/Maredo eller evt. 0,35 l Prosaro. Prosaro må maks. anvendes 1 gang pr. vækstsæson i rug.

Meldugangrebene er svage.

Det gennemsnitlige vækststadiet er st. 52 (begyndende skridning), mens de længst udviklede marker er gennemskredne.

Vårbyg

Der er ikke fundet angreb eller kun svage angreb. Det gennemsnitlige vækststadiet er 25 (buskning), mens de længst udviklede marker er i st. 31 (1 knæ udviklet).

Havre

Der er ikke fundet meldug. Det gennemsnitlige vækststadiet er 26 (buskning), mens de længst udviklede marker er i st. 31 (1 knæ udviklet).

Alm. rajgræs

Kronrust er fortsat meget udbredt. Der er stor forskel i angrebsgraden, og i nogle marker er der kraftige angreb. Der er denne uge udløst bekæmpelse i ca. 70 procent af de ubehandlede marker.

Meldug forekommer også i flere marker, men anbefales kun bekæmpet indtil skridning.

Til bekæmpelse af kronrust kan anvendes 0,3-0,4 l Folicur, 0,375-0,5 l Orius, 0,45 l Bell eller 0,3 l Bell tilsat 0,1 l Comet. I de længst udviklede marker anbefales Bell-holdige løsninger, der også har effekt mod bladpletsvampe, som trives i det fugtige vejr. I marker, som ikke er så langt fremme i udvikling, kan også anvendes Folicur eller Orius, især hvis der også er meldug. Evt. kan der anvendes en blanding af Bell+Folicur/Orius.

Det gennemsnitlige vækststadiet er 34 (fanebladet tæt på at være synligt), mens de længst udviklede marker er i stadium 51 (begyndende skridning).

Strandsvingel

Meldug er fortsat mest udbredt og bekæmpes til begyndende skridning. Det fugtige vejr fremmer bladplet, som har bredt sig i den forløbne uge.

Til svampebekæmpelse på nuværende tidspunkt kan anvendes 0,45 l Bell, og der kan tilsættes 0,25 l Folicur eller 0,3 l Orius, hvis der også er behov for at bekæmpe meldug.

I en enkelt mark er fundet enkelte blade med enkelte rustpustler. I rødsvingel er der i år også meldt om enkelte tilfælde af kraftige rustangreb.

Det gennemsnitlige vækststadiet er 39 (faneblad synligt), mens de længst udviklede marker er under skridning.

Engrapgræs

Rust er fortsat mest udbredt og forekommer i ca. 70 procent af de ubehandlede marker. Ved mere udbredte angreb anbefales bekæmpelse med 0,25-0,3 l Folicur eller 0,3-0,375 l Orius. Herved bekæmpes også evt. meldug, som findes i flere marker.

Rust bekæmpes indtil gennemskridning og meldug indtil skridning.

Det gennemsnitlige vækststadiet er 45, mens de længst udviklede marker er skredet igennem.

Nedenfor ses link til registreringerne og uddybende kommentarer til de enkelte afgrøder.

- [Triticale](#)
- [Vinterbyg](#)

- [Vinterhvede](#)
- [Vinterrug](#)
- [Strandsvingel](#)
- [Engrapgræs](#)
- [Alm. rajgræs](#)
- [Vårbyg](#)
- [Havre](#)
- [Hvedegalmyg](#)

Se også [sygdomsangreb i observationsparceller](#) bedømt af NaturErhvervstyrelsen.

Billede 1. Rust i rødsvingel til frø. Foto: Lars Andresen, DL-Syd.

Kontakt din **lokale rådgivningsvirksomhed**, hvis du vil vide mere om dette emne.